

РЕШЕНИЕ

№ 10851

гр. София, 23.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 179 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА**

при участието на секретаря **РАЛИЦА ЕМ. ДИМИТРОВА**
като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА** Гражданско дело № 20231110101567 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 222, ал. 3 КТ от Й. Г. А. срещу Б.П. за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 11 658,00 лева, представляваща обезщетение за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, ведно със законната лихва върху сумата, считано от дата на предявяване на исковата молба 11.01.2023 г. до окончателно изплащане.

Ищецът твърди, че с ответното дружество са се намирали в трудово правоотношение съгласно заповед № 694/15.08.1984 г. по силата на което бил назначен на длъжност „шофьор“. Трудовото правоотношение между страните било прекратено на основание заповед № РД – 02-49/09.04.2019 г., която ищецът обжалвал и с решение № 49618 от 24.02.2020 г. по гр.д. № 33938/2019 г. по описа на СРС, 68-ми състав, потвърдено с решение № 260774 от 02.03.2022 г. по гр.д. № 6968/2020 г. по описа на СГС, IV „в“ състав, заповедта била отменена. С цитираното решение, ищецът сочи, че уволнението му е било отменено, както и че е бил възстановен на работа. Излага, че решението е влязло в сила на 04.05.2022 г., към който момент вече бил придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и не се възползвал от възможността да бъде възстановен на заеманата преди уволнението длъжност. Ищецът поддържа, че с отмяната на незаконосъобразната заповед за прекратяване на трудовото правоотношение, се счита че то не е било прекратявано, респ., че осигурителният и трудов стаж не са били прекъсвани. Поддържа, че съгласно чл. 325, ал. 1, т. 2 от КТ, ако работникът не се яви в срока по чл. 345 от КТ да заеме определената длъжност, то трудовото правоотношение се счита прекратено по силата на закона, следователно трудовото му правоотношение с ответното дружество се считало прекратено през 2022 г., т.е. след като е придобил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Соци, че в чл. 49, ал. 1 от Колективен трудов договор от 17.04.2018 г., по който ответното дружество било страна, е предвидено обезщетение за работниците и служителите, придобили право на пенсия и осигурителен стаж и възраст по реда и условията на чл. 222, ал. 3 и ал. 4, във вр. с чл. 228, ал. 2 от КТ. Излага, че КТД е сключен с представителите па синдикалните организации, включително и КНСБ. Съгласно чл. 49, ал. 1, т. 5 от КТД, служителите на „Български пощи“ ЕАД и нейните структури, на които било правопреемник и ответното дружество, имат право на обезщетение при пенсионирането си, ако имат непрекъснат трудов стаж над 30 години. Соци, че КТД има действие спрямо синдикалните членове на организациите, които са го подписали, а като член на РУ Запад КНСБ за него

също било налице право да претендира обезщетение по чл. 49, ал. 1, т. 5 от КТД, тъй като имал над 30 години непрекъснат трудов стаж при ответното дружество. Съгласно посочена разпоредба, ищецът сочи, че на работник/ служител се дължи брутно трудово възнаграждение за 12 месеца. Твърди, че последното получено от него брутно трудово възнаграждение за м.02.2019 г., било в размер на 971,50 лева. твърди, че е изпратил молба до ответника, получена от последния на 10.06.2022 г., с която го уведомил за настъпилите основания да му бъде заплатено обезщетение по сключения КТД и посочил банкова сметка, но такова не постъпило. При тези твърдения моли съда да уважи предявения иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба, с който предявеният иск се оспорва като неоснователен. Ответникът сочи, че Колективният трудов договор, сключен между представители на синдикатите /СФС, ФС „Подкрепа“ и ДСС/ и работодателя Б.П., е със срок на действие от 2 години – от 01.04.2018 г. до 01.04.2020 г. Поддържа, че съгл. § 3 от Заключителните разпоредби на процесния КТД, всички договорености имат действие спрямо членовете на СФС, ФС „Подкрепа“ и ДСС и присъединилите се, нечленуващи в синдикална организация членове. Нечленуващите в синдикална организация твърди, че се присъединявали съгл. чл. 57, ал. 2 от КТ при следните условия: а/ писмено заявление до работодателя и изразено желание за присъединяване и б/ вноса в размер на 15 % от МРЗ за дружеството за всяка година от срока на действие на договора. Поддържа, че решението, с което е отменена заповедта за уволнение на ищеца, е влязло в сила на 04.05.2022 г. и ищецът бил възстановен на длъжността, която е заемал „шофьор пощенски автомобил“ в СЗ „Автобаза“ към РУ „Западен регион“. Соци, че съгласно чл. 345, ал. 1 КТ при възстановяване на работник/служител на работа, то същият може да я заеме в двуседмичен срок от получаване на съобщението, което в случая не било сторено, поради което и трудовото правоотношение се прекратявало автоматично и не било необходимо издаване на нарочна заповед за прекратяване. Твърди, че при прекратен договор, ищецът е подал молба за пенсиониране до ТП на НОИ – София град, поради което нямал право на обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ. Освен това към момента на прекратяване на трудовото правоотношение, ищецът не бил придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, т.к. не отговарял на условията. Излага твърдения в насока, че не са налице предпоставките за изплащане на обезщетение. На последно място сочи, че от датата на уволнението – 09.04.2019 г., ищецът не е внасял парични вноски като член на КНСБ, нито като присъединил се член към КТД от 2018 г. Моли съда да отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

Районният съд, преценявайки събраните по делото доказателства по реда на чл. 12 и чл. 5 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

За безспорни и ненуждаещи се от доказване са обявени следните обстоятелства: че страните са се намирали в трудово правоотношение, съгласно заповед № 694/15.08.1984 г. по силата на което ищецът е бил назначен на длъжност „шофьор“; че трудовото правоотношение между страните е било прекратено на основание заповед № РД – 02-49/09.04.2019 г., която ищецът е обжалвал и с решение № 49618 от 24.02.2020 г. по гр.д. № 33938/2019 г. по описа на СРС, 68-ми състав, потвърдено с решение № 260774 от 02.03.2022 г. по гр.д. № 6968/2020 г. по описа на СГС, IV „в“ състав, е била отменена обжалваната заповед и че ищецът е бил възстановен на работа, както и че ищецът е подал заявление за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст на 12.09.2019г.

Приет като писмено доказателство е и актуалният към момента на прекратяване на трудовото правоотношение КТД, като в разпоредбата на чл.49,ал.1, т.5 от него е предвидено, че обезщетение за придобиване на право на осигурителен стаж и възраст при условие, че пенсиониращият се е работил над 30 години в структурите, чийто правопреемник е „Български пощи“ЕАД възлиза на БТВ на съответния работник или служител за 12 месеца .

Установява се от приетата по делото служебна бележка, че ищецът Й. Алексиев е работил на длъжност шофьор пощенски автомобил в СЗ „Автобаза“ към РУ „Западен регион“ и е плащал членски внос към КНСБ до м. април 2019г. включително.

Установява се от приетото като писмено доказателство писмо от Синдикална федерация на съобщенията, че трудовият договор на ищецът е прекратен на 09.04.2019г., като от тогава е прекратено и членството му в Синдикалната федерация на съобщенията.

Съгласно разпореждане №***** на ТП на НОИ София -град на ищецът е отпусната пожизнена пенсия за осигурителен стаж и възраст в размер на 619,86лв.

Приета по делото е ССЕ от заключението на която се установява, че последното БТВ по смисъла на чл.328 КТ е за м. февруари 2019г. и е в размер на 971,50лв. Вещото лице посочва, че Й. А. е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, включително и за ранно пенсиониране на 12.09.2019г., съгласно разпореждане №*****/27.12.2019г. Отражено е в експертизата, че размерът на дължимото обезщетение по чл.49 КТД в случай, че такова се дължи е в размел на 11658,60лв.

Обезщетението по чл. 222, ал. 3 КТ, което има гратификационен характер, съставлява парично изразена благодарност от страна на работодателя за продължителната служба като фактическия му състав на разпоредбата включва: 1. прекратяване на трудовото правоотношение, независимо от основанията за това, 2. работникът или служителят да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и 3. да не е изплащано такова обезщетение. Решение № 270 от 24.03.2014 г. по гр. д. № 1296/2013 г. на Върховен касационен съд

Съгласно разпоредбата на чл.222 ал.3 КТ при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст,независимо от основанията за прекратяването,той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от два месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца и това обезщетение е допустимо да се изплаща само веднъж.

Предпоставки за придобиване правото на обезщетението по ал.3 са : прекратяване на трудовото правоотношение,без значение на какво основание и към момента на прекратяването работникът или служителят да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.Критерий за придобиване право на увеличения размер на обезщетението е придобиването на последните 10 години трудов стаж при един и същ работодател. В разпоредбите на чл.352 и чл.354 КТ е предвидено,че за трудов стаж се зачитат и периоди от време,в които работникът или служителят не е работил,в т.ч. и когато е бил без работа поради уволнение,което е признато за незаконно от компетентните органи - от датата на уволнението до възстановяването му на работа -чл.354 ал.1 т.1 КТ. Законът визира като предпоставка за изплащане на обезщетението по чл.222 ал.3 КТ трудовия стаж, дали работникът е работил или не, е ирелевантно за случая. В хипотезата на чл.354 ал.1 т.1 КТ за дата на възстановяване на работа следва да се приеме фактическото допускане на работника или служителя до работата,на която е възстановен със съдебното решение. Работникът или служителят обаче може да не е искал възстановяване на работа/чл.344 ал.1 т.2/,а само признаване на уволнението за незаконно/чл.344 ал.1 т.1/или при успешно проведен иск по чл.344 ал.1 т.2 да е предпочел възможността по чл.325 т.2 КТ за прекратяване на трудовия договор без реално да се върне на работата,на която е възстановен със съдебното решение,каквото е настоящия случай. Няма опора в закона времето на оставане без работа поради незаконното уволнение да не бъде признато за трудов стаж,независимо че работникът или служителят реално не се е върнал на работата,на която е възстановен.Признаването на времето от незаконното уволнение до възстановяването на работа за трудов стаж означава,че работникът или служителят има всички права,произтичащи от трудовия стаж.

По иска с правно основание чл.49. ал.1 КТД:

Съгласно чл. 228, ал. 2 КТ размерите на обезщетенията по чл. 215, 218, 222 и 225 се прилагат, доколкото в акт на Министерския съвет, в колективен трудов договор или в трудовия договор не са предвидени по-големи размери. С настоящия КТД е предвидено, че размерът на обезщетението по чл. 222, ал. 3 КТ е в размер на 10 brutни възнаграждения. Фактическия състав на чл. 222, ал. 3 КТ във вр. с чл. 36, ал. 2 КТД, а именно че следва да се прекрати трудовото правоотношение след като е придобито право на пенсия, служителят да има десет години трудов стаж при работодателя и да е член на синдиката или да се е присъединил към КТД. Членството в синдикална организация е доброволен избор и поведение на лицата, обвързващо ги с права и задължения. Лицето не може да черпи права от свой избор при положение, че в конкретния случай не са се осъществили предпоставките

на закона за ползване на допълнителни права. Видно от регламентацията на КТД в КТ, по съществото си този договор е допълнителен регулатор на отношенията между работодател и синдикална организация, респективно организации, страни по договора и техните членове, който детайлизира уредбата на трудовите и осигурителни отношения на работниците и служителите, които по начало не са уредени с повелителни норми на закона.

Безспорно е, че в колективния трудов договор са уговорени клаузи, по-благоприятни за работниците и служителите от установените в закона. При наличие на КТД и установеното в чл. 57, ал. 1 КТ действие на същия само спрямо работниците и служителите, които са членове на синдикалните организации - страни по него, за останалите работници и служители, независимо дали членуват или не в синдикална организация, която не е страна по КТД, могат да се предвиждат различни условия и ред за присъединяване към него. Това следва от нормата на чл. 57, ал. 2 КТ и се отнася до индивидуалното присъединяване към сключения вече колективен трудов договор. Съгласно чл. 49, ал. 1 КТ синдикалните организации придобиват качеството на юридическо лице след вписването им по реда, установен за вписване на сдружения с нестопанска цел. С чл. 49, ал. 2 КТ е посочено, че поделение на организация, вписана съгласно предходната алинея, придобива качеството на юридическо лице съгласно устава ѝ.

Видно от устава на Синдикална федерация на съобщенията /находящ се на интернет сайта [й sfsfeds.com/](http://sfsfeds.com/). Същата е самостоятелна структурна единица със свой печат, банкова сметка. Съгласно параграф 3 от КТД същият се прилага само за членове на синдикатите, страна по КТД - за времето на членството им, както и за присъединени към договора - за времето на присъединяването им.

Синдикалната организация приема собствен устав. Според чл. 21, ал.2 от приложения устав на Синдиката член на синдиката може да бъде всеки Работник или служител, който към момента на пенсионирането си е членувал в синдикална организация на Федерацията и е запазил членството си в СФС.

Установява се от събраните доказателства, че към деня на дисциплинарното уволнение 09.04.2019г. ищецът бил член на синдикалната организация СФС. Доказателства за изключването му от синдикалната организация въз основа на дисциплинарното производство проведено срещу ищеца, което впоследствие е прието от съда за незаконно не са представени. В Устава на синдиката е уговорено, че членството се прекратява при поискване от служителя и при изключване на работника/служителя, за което решение служителят се уведомява. Поради това, за да бъде изпълнен фактическият състав за прекратяване на членство в синдикалната организация е нужно някоя от предпоставките да е налице, да е взето решение за изключване и служителят да бъде уведомен за това. Не са ангажирани доказателства в настоящото производство, че ищецът е изключен от синдикалната организация по предвидения ред и на цитираните основания. Не са ангажирани от страна на ответника /чиято е доказателствената тежест за този факт съобразно чл.154, ал.1 ГПК/, и доказателства, за това дали ищецът е уведомен за прекратяване на членственото му правоотношение въз основа на конкретно решение на компетентния орган. Освен това, както бе посочено по-горе, член на синдиката могат да бъдат и "освободените" служители. Следователно няма пречка ищецът да продължи да бъде член на организация след уволнението му.

Не се установява ищецът да е подавал заявление за напускане като член на организацията и такива твърдения от страна на работодателят -ответник не са изложени. Представеното по делото писмо от Синдикална федерация на съобщенията писмо на синдиката СФС с посочена дата 09.04.2019 г. /л.83 от делото /, в което се посочва, че ищецът е изключен, тъй като бил дисциплинарно уволнен не представлява решение на компетентния орган и не се придружава от такова, поради което като частен свидетелстващ документ не се ползва с материална доказателствена сила за установяване на обстоятелството, че членството на ищеца в синдикалната организация е било прекратено на предвидено в Устава основание. Съгласно чл. 180 ГПК частни документи, подписани от лицата, които са ги издали, съставляват доказателство, че изявленията, които се съдържат в тях, са направени от тези лица. частният свидетелстващ документ няма материална доказателствена сила, освен ако съдържа неизгодни за издателя му факти, в който случай има силата на извънсъдебно признание. Доказателствената стойност на частните

свидетелстващи документи се преценява от съда по вътрешно убеждение с оглед на всички обстоятелства по делото. - Решение № 136 от 14.05.2015 г. на ВКС по гр. д. № 6554/2014 г., IV г. о., ГК; Решение № 88 от 23.04.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4766/2013 г., III г. о. По делото не са представени други доказателства освен процесното писмо, което съдът не може да приеме като документ удостоверяващ прекратяване на членственото правоотношение на ищеца в СФС.

Според разпоредбата на чл. 222, ал. 3 от КТ, която е относима към настоящият случай - при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Обезщетение по тази алинея може да се изплаща само веднъж.

Според чл. 49, ал. 1 от КТД приет по делото, при прекратяване на трудовото правоотношение, поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, вкл. и при условията на чл. 68а КСО, независимо от основанията за прекратяване, работниците и служителите имат право на обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ. Когато последните 30 години трудов стаж са при един и същ работодател, обезщетението е в размер на 12 brutни трудови възнаграждения. Според Решение № 270 от 24.03.2014 г. на ВКС по гр. д. 1296/2013 г. на III ГО, разпоредбата на чл. 222, ал. 3 от КТ предвижда по-скоро "гратификационно" плащане, отколкото обезщетение, като вид благодарствено признание на работодателя към неговия работник или служител за положения през годините труд. Фактическия състав на материалното право по чл. 222, ал. 3 от ГПК предвижда следните предпоставки - 1. прекратяване на трудовото правоотношение, независимо от основанията за това, 2. работникът или служителът да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и 3. да не е изплащано такова обезщетение. Чрез събраните в производството доказателства се установява наличие на посочените основни и допълнителна предпоставки, поради което искът по чл. 49, ал. 1 КТД вр. чл. 222, ал. 3 КТ се явява основателен и доказан.

По разноските.

При този изход на спора ищецът има право на разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК. Претендира се възнаграждение за заплатен адвокатски хонорар в размер на 1500 лв. Неоснователно е възражението за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, доколкото същото е съобразено с предвидените в чл. 7, ал. 2 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения размери, поради което същото се дължи в пълен размер.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Б.П., с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: г... сумата от 11658 лв., представляваща обезщетение по чл. 49, ал. 1 КТД вр. чл. 222, ал. 3 КТ, ведно със законната лихва от 11.01.2023 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 1500 лв. разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред СГС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____